No. 159. 1837.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws-Blad.

Donderdag 6 Julij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 3den Julij.

Eene telegraphische depeche uit Marseille van den 1sten Julij des avonds, houdt het berigt, dat de krijgsraad den generaal *de Rigny* met eenparigheid van stemmen heeft vrijgesproken van de aanklagt van verraad en insubordinatie. De bijzondere berigten, heden uit Marseille ontvangen, houden het verslag der zitting van den krijgsraad van den 29sten, in welke een aantal getuigen zijn gehoord, onder anderen de ordonnans-officier *Bertrand*, dien de generaal het eerst ontmoette, nadat hij in den avond van den 25sten November de achterhoede verliet, om zich naar den maarschalk te begeven en te verkrijgen dat de hoofd-kolom de achterhoede inwachtte. De verklaringen der getuigen schijnen niet eenstemmig te zijn geweest, noch geheel overeen te komen met de verhooren bij de instructie, terwijl aan den eenen kant veel overdrijving in de voorstelling der daadzaken schijnt te heerschen. Uit het verhoor van den generaal zelven bij de instructie afgelegd, blijkt dat deze zich hoogelijk beklaagt over den maarschalk, die, zoo het scheen zich niet bekommerende over de menigte van achterblijvers, met het gros van den troep voorttrok, en de achterhoede schier in de onmogelijkheid stelde om het hoofdkorps op den behoorlijken afstand te volgen. In den avond van gezegden dag, toen de vijand de heftige vervolging reeds eenige uren gestaakt had, had de generaal, na herhaald vruchteloos verzoek, zich in persoon naar den maarschalk begeven om aan te dringen dat de hoofdtroep de achterhoede inwachtte, en zich daarbij zeker scherpe woorden laten ontvallen, die echter door het gedruisch van den marsch geenszins door de digst bijzijnde troepen hadden kunnen gehoord worden; hij was terstond naar zijne brigade teruggekeerd en slechts omtrent vijftien minuten afwezend gebleven. Voorts ontkent de generaal de vernederende houding die hij jegens den maarschalk in dezelfs tent na de lezing der dagorden zoude hebben aangenomen. Het zal moeijelijk zijn gevallen om, na de tegenstrijdige voordragten der getuigenissen uitspraak te doen, wie van de beide partijen het meest in het ongelijk moest gesteld worden.

— Een der legitimistische bladen noemt reeds de voorwaarden waarop de maarschalk *Clausel* het bevel over de Spaansche troepen op zich zou nemen. Hij zou den titel van hertog met een hoog traktement bekomen; een korps van 30 à 40,000 man zou onder zijne onmiddellijke bevelen staan, en hij het bevel ook hebben over de andere korpsen van 1000 man. Het fransch gouvernement zou den noodigen waarborg geven zoo voor de betaling van des maarschalks traktement als voor het onderhoud der troepen, en de vrijwillige dienstneming in Frankrijk bevorderen. Hoezeer het bedoelde blad deze bijzonderheden vrij stellig opgeeft, twijfelt men echter zeer aan derzelver naauwkeurigheid; onder anderen gelooft men niet dat de maarschalk er juist zoo opgesteld is om den titel van hertog van het Spaansch bewind te bekomen, en dat de redenen die hem tot de aanvaarding van een bevel in Spanje bewegen meer de herstelling van zijnen militairen roem, door den togt van Constantine verzwakt, op het oog hebben. De voorname punten waarop de maarschalk staat, schijnen hoofdzakelijk te betreffen de verpleging der troepen, waarvoor hij den waarborg van Frankrijk zou verlangen; en dat voorts de hoofden der troepen onder zijne strikte bevelen staan, en niet, zoo als tot heden, naar eigen dunk handelen, als waardoor alle samenhang in de bewegingen steeds verlamd wordt. Zekerheid voor beide deze punten te bekomen, mag men vrij moeijelijk achten. Voor het overige wil men, dat ons gouvernement in het verzoek van den maarschalk om naar Spanje te gaan, gaarne zal bewilligen, maar ook weinig meer zal doen, aangezien 's konings denkwijs genoeg bekend is, en het ministerie van den heer *Molé* wel gewis de verantwoordelijkheid van een' gewigtigen maatregel niet op zich zal durven nemen.

— Men wil dat de hertog *van Nemours* tegen den aanstaanden winter eene reis naar Stuttgart zal doen, en deze reis in verband zou staan tot eene wederaangeknoopte onderhandeling voor het huwelijk van den hertog met eene der Wurtembergsche Prinsessen.

— In de vorige week heeft er eene vereeniging plaats gehad, om op nieuw het bestaan van het *Journal de Paris* te verzekeren. De heer *Guizot* was daarbij tegenwoordig geweest, alsmede de heeren *Duchâtel*, *Joubert*, *Duvergier de Hauranne*, *Remusat* en *Eynard* van Geneve; terstond was er voor een bedrag van 300,000 fr. ingeschreven.

— Te Toulouse zijn de municipale verkiezingen in den legitimistischen zin uitgevallen.

— Uit Algiers wordt van den 24sten Junij geschreven, dat het traktaat met *Abd-el-Kader*, door den generaal *Bugeaud* vastgesteld, door den koning was aangenomen; immers, volgens dit berigt, was hetzelve den vorigen dag te Algiers afgekondigd.

— Men spreekt nog steeds van drukke onderhandelingen tusschen den Spaanschen gezant *Campuzzano* en den bankier *Aguado*; zoolang echter de waarborg van Frankrijk en Engeland ontbreekt, zal er vermoedelijk weinig van deze leening tot stand komen.

Men gelooft dat de heer *Latour Maubourg* spoedig naar zijn post te Madrid zal terugkeeren.

— Heden morgen heeft de heer *Molé* zich verscheidene uren op Neuilly opgehouden. Men zeide dat er op het bureau van de buitenlandsche zaken belangrijke berigten uit Spanje gekomen waren. Van regeringswege is heden eene telegraphische depeche omtrent de Spaansche zaken openbaar gemaakt. Dezelve is van den volgenden inhoud:

» Narbonne, 1 Julij 1837, ten half 6 ure des morgens.

» Perpignan, 30 Julij.

» *Royo*, die aan het hoofd is der voorhoede van don *Carlos*, uit 4500 Kataloniers bestaande, had den 23sten zijne voorposten te Rubi, Casteli, Bisbal en San Cuyat uitgezet.

» Het hoofdkwartier des generaals *de Meer* was te Martorell. Men gelooft dat hij 15,000 infanteristen en 1400 ruiters onder zijne bevelen heeft. De levensmiddelen waren schaarsch. Men heeft te Barcelona 750,000 fr. geheven, bij wijze van gedwongene leening voor de behoeften des legers.

» Den 28sten heeft *los d'Eroles*, aan het hoofd van 2000 man, van Seu d'Urgel eene brandschatting van 10,000 fr. geëischt, onder bedreiging van bij niet-voldoening den te velde staande oogst te verbranden."

Het *Journal des Débats*, hetwelk sedert lang zich tot het loutere mededeelen der door het gouvernement openbaar gemaakte telegraphische depêches omtrent Spanje bepaald en zich van alle aanmerkingen of beschouwingen van den staat der krijgsoperatiën in dat land onthouden heeft, laat thans de mededeeling der bovenstaande depêche van de volgende aanmerking vergezeld gaan:

» Het blijkt uit deze depêche dat de karlisten den grooten weg die van Lerida naar Barcelona loopt, tusschen Martorell en Ignalada, bezet houden en zich ten zuiden van dien weg uitstrekken. Martorell, alwaar zich de kapitein-generaal *de Meer* ophoudt, ligt op vier uren gaans, of twee en eene halve Spaansche mijl, van Barcelona. Het karlistische leger heeft in Opper-Katalonie geen stand kunnen houden, uit hoofde van den staat van uitgeputheid waarin die landstreek verkeert en uit gebrek aan leeftogt. Thans zakt dat leger naar het zuiden van dat gewest af, het zij om zich met minder bezwaar daarvan te voorzien, of om den Beneden-Ebro te naderen, terwijl de baron *de Meer* naar den kant van Barcelona is getrokken, om deze stad te dekken, en tevens het oog te houden op de nieuwe bewegingen des vijands."

— Uit Bajonne wordt van den 29sten geschreven, dat *Uranga*, aan wien don *Carlos* het bevel over de krijgs-bewegingen in Navarre overgelaten heeft, tot heden weinig vorderingen heeft kunnen maken, aangezien de Guypuscoanen onder *Guibelalde*, en de Biscayers onder *Castor*, niet gezind waren om hunne provincien te verlaten. Van den anderen kant vernam men, dat de liberalen van Bilbao, St. Sebastiaan en Vittoria de nieuwe constitutie niet wilden bezweren, zich houdende aan hunne oude privilegien. Te dezer zake zou het mogelijk kunnen worden, dat in de drie baskische gewesten en misschien in Navarre eene derde partij onstond, die noch voor don *Carlos*, noch voor het bestuur te Madrid was.

Voorts leest men in deze berigten uit Bajonne:

« Volgens een brief van den generaal *Ripalda*, zou eene karlistische kolonne, zamengesteld uit de 1ste, 9de, 6, 7, en 8ste bataillons van Navarre, het 1ste en 6de van Biscaye, het 4de en 7de van Guypuscoa en het 8ste, 3de en 4de eskadron Navarresche kavallerie, te zamen 400 paarden sterk, den Ebro, in de nabijheid van Peña-Cerrada, zijn overgetrokken; morgen zullen wij daaromtrent nadere berigten hebben, alhoewel het berigt, door een karlistischen chef gegeven, omtrent deszelfs echtheid bijna geen twijfel laat.

Het blijkt niet duidelijk genoeg uit dit berigt, of men deze kolonne voor dezelfde moet houden, welker overtogt van den Ebro reeds voor eenige dagen werd gemeld, dan of dezelve uit andere troepen bestaat, terwijl voor het overige deze berigten uit Bajonne blijkbaar met elkaar in strijd zijn; immers wordt vroeger gezegd, dat de Biscayers en Guypuscoanen hun gewest niet wilden verlaten, en hier daarentegen de overtogt van troepen uit die gewesten, over den Ebro, gemeld.

Uit St. Sebastiaan schrijft men van den 27., dat de brigadier *Jaureguy* zich gereed maakte om een aanslag op Vera en Lesona te doen. — *Uranga* stond den 25sten in de vlakte van Vittoria.

De tijdingen uit de spaansche hoofdstad gaan tot den 25sten. Men had aldaar nieuwen moed gevat bij het ontvangen van de tijding dat door den generaal *de Meer* een voordeel op de karlisten (bij Guisona) behaald was, en de vrees voor eenen overtogt van de karlistische expeditie over den Ebro was aldaar geheel geweken, daar men zich te zeer overtuigd hield dat don *Carlos*, over niet meer dan 10,000 man kunnende beschikken, een dergelijk ontwerp voor het eerst niet in den zin kon hebben; daarenboven vertrouwde men op de nabijheid van de christinische legermagt, die geen dagmarsch van het gros der troepen van den Pretendent verwijderd stond. De meerderheid in de cortes, die voor het ministerie partij trekt, scheen door dit onverwachte voordeel, door de wapenen der koningin behaald, insgelijks vrijer te ademen, en de oppositie in dit wetgevend ligchaam voor het oogenblik meester te zijn. Deze beklaagde zich daarover zeer sterk, als ook over het gedrag omtrent zekeren *Llanos*, lid der burgerwacht, gehouden, die om zijn leven voor de vervolgingen der ministeriele partij te vrijwaren, de vlugt uit Madrid had genomen. In de cortes zelf had men onderteekeningen trachten bijeen te zamelen, tot het doen schrappen van den genoemden *Llanos* uit de registers der nationale garde. Het ministerie liet, zoo als de berigten verzekeren, deze willekeurige handelwijze geheel ongestraft, en scheen behagen te scheppen in deze en andere vernederingen van hare tegenpartij, wier invloed, zoo door derzelver aantal als geldelijk overwigt, haar anders met bezorgdheid vervulde.

Het ontwerp van wet tot de afschaffing der tienden, is door de cortes aangenomen. De schatkist zal daardoor eene jaarlijksche vermindering van vijftien millioen franken in hare inkomsten lijden.

Den 24sten heeft in alle de parochiale kerken der hoofdstad de bezwering van de nieuwe constitutie voor het Spaansche koningrijk plaats gehad. De toevloed der menigte was ongeloofelijk groot. Er zijn te dezer gelegenheid zeer welsprekende aanspraken voor het volk gehouden, waarin hetzelve tot eendragt en verzoening werd aangemaand. Den 25sten ten 6 ure des avonds moesten de troepen van het garnizoen, alsmede de nationale garde der hoofdstad, den eed op de constitutie afleggen. Er was tot dat einde in het Rado, bij de Fontein van *Neptunus*, eene verhevenheid gemaakt. Men verzekerde dat de koningin daarbij tegenwoordig zou zijn, om aan deze plegtigheid nog meerder gewigt bij te zetten.

— Berigten uit Lissabon, tot den 25sten Junij melden dat het toen in die hoofdstad rustig was. De cortes hielden zich, bij voortduring, met de nieuwe staatsregeling bezig, met welker aanneming zij zeer langzaam voortgingen. Het ministerie scheen meer bevestigd, en er op bedacht te zijn, om de finantiële aangelegenheden des rijks op een meer vasten voet te brengen. De berigten uit de Algarven luiden weder ongunstig, zoo zelfs, dat men verzekerde, dat het hoofd der Miguelistische guerillas aldaar, *Remechido*, de tegen hem afgezondene troepen met goed gevolg weerstaan heeft en aanvallenderwijs zou kunnen handelen.

— De liquidatie is ter beurze van heden, wat de binnenlandsche fondsen betreft, zeer kalm afgeloopen; met die der buitenlandsche meende men dat het even zoo zou gaan. Na beurstijd heeft de fransche rente eene merkelijke rijzing ondergaan. In de spaansche fondsen was de handel zeer lusteloos; zoo de maarschalk *Clausel* werkelijk naar Spanje mogt gaan, voorziet men eenig meerder leven in die effecten; de uitbetaling van de coupons der Portugesche 3 pCt. is heden hervat. De notering was 5 pCt. 110, 109.95, 110.15; 3 pCt. 78.90, 79; Sp. 24, 23⅞; Pass. 5⅝; Port. 27⅞; [illegible]; Rom. L. 101¼; Nap. 97.45.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 5den Julij.

Z. M. den Koning is gisteren nacht, ten half een ure, van Zijne reis door Noordbraband en Zeeland, en laatstelijk uit Rotterdam, in goeden welstand te 's Gravenhage teruggekeerd.

— Uit de provincie Zeeland vernemen wij nog, dat de stad Middelburg, ter gelegenheid van 's Konings tegenwoordigheid, den 30sten des avonds prachtig geillumineerd is geweest. Zaturdag deed Z. M. een uitstapje over Oostkapelle en Domburg naar Westkapelle en vereerde des middags met Hoogstdeszelfs tegenwoordigheid, een diner, hetwelk door de stedelijke regering op het raadhuis gegeven werd; op Zondag woonde Z. M. de openbare godsdienstoefening bij en begaf zich vervolgens naar Vlissingen. Aldaar was des avonds groot cercle, waartoe de aanzienlijkste ingezetenen met derzelver echtgenooten genoodigd waren. Maandag verliet Z. M. zeer vroeg met het koninklijke stoomjagt *de Leeuw*, de stad Middelburg.

De algemeene illuminatie te Rotterdam is eergisteren avond ongemeen prachtig geweest. Geene min of meer aanzienlijke woning kon worden aangewezen, waar niet ten minste 50 of 60 lampions waren aangebragt. Inzonderheid moeten het rijk geillumineerde raadhuis, waarvan de verlichte koepel reeds ver buiten de stad zigtbaar was, het gemeenelands-huis en het paleis van justitie, alsmede een schip van den heer *Hoboken*, dat van het water af tot in den top der masten met lampions was behangen, een wonderfraai schouwspel hebben opgeleverd. Ook 's lands werf, de vauxhal en de geheele Boompjes schitterden van lampions. Eene talloze menigte vervulde onder vrolijk gejuich de straten, en de opgetogenheid der bevolking vermeerderde niet weinig, toen de Koning, na het aan Hoogstdenzelven op het raadhuis aangeboden gastmaal met » ne tegenwoordigheid te hebben vereerd, in een open rijtuig de verlichte en versierde straten en havens langs reed en aan elke woning en op elk gelaat de blijken kon bespeuren, welk eene hartelijke vreugde Zijner Majesteits komst te Rotterdam verwekt heeft. Nog verscheidene uren na 's Konings vertrek (hetwelk ten 11 ure plaats had) en wel tot in den vroegen ochtend, heeft het feestvierend gewoel te Rotterdam voortgeduurd.

— Het volgend uittreksel uit eenen particulieren brief, door een der schippers van de haringvloot geschreven, bevestigt hetgeen wij gisteren gunstigs omtrent de vangst mededeelden: » De visscherij laat zich allergunstigst aanzien. Op den 25sten der vorige maand hebben wij het eerst geschoten; de meeste schepen hebben iets gevangen, doch een onzer, met name *Jacob den Dulk*, van Scheveningen, van den reeder *P. Varkevisser*, lid van den stedelijken Raad van 's Gravenhage, heeft reeds den eersten nacht eene buitengewone vangst van twintig tonnen haring gehad, waarvan 10 ton met den eersten jager naar het vaderland en de overige 10 ton met den tweeden jager naar Hamburg gezonden zijn."

— In het Engelsche officiele blad de *London-Gazette* is thans van wege het ministerie van buitenlandsche zaken eene officiele bekendmaking geplaatst, houdende, dat de Mexikaansche regering de geheele kust van Texas met der daad in staat van blokkade zoude stellen.

De generaal *Goblet*, sedert eenigen tijd tot belgisch gezant te Lissabon benoemd, heeft zich aan boord van de engelsche stoomboot *Soho*, van Antwerpen naar Londen begeven, om zich van daar naar zijne bestemming in te schepen.

— Mgr. *Gizzi*, internuntius te Brussel, is verleden zondag met verlof van daar naar Rome vertrokken.

— Den 30sten Junij is het kamp bij Beverloo, door omtrent 15,000 man belgische troepen betrokken, de kavallerie en mineurs en sappeurs daaronder gerekend. Den volgenden dag zijn de generaals *Goethals* en *l'Olivier* aldaar aangekomen, en heeft de eerste terstond het bevel over de troepen aanvaard.

— Bij arrest van het hof van appel van Luik, van den 29sten Junij is de stad Verviers veroordeeld aan den heer *Perwez* uit te betalen de som van 23,000 franken, zijnde de waarde van zijn huisraad, hetwelk deze bij de plundering aldaar heeft verloren, benevens den interest dier som van den dag der plundering af, alsmede in de kosten van het proces.

— In de school voor de zeevaart te Ostende, die in de laatste jaren slechts 30 of 40 kweekelingen telde, is dit getal gedurende het laatste halfjaar 1836 tot op 133 geklommen.

Te Antwerpen, waar eene dergelijke inrigting bestaat, heeft men zich geenszins over zulk eenen vooruitgang te verheugen.

— De heer *Verrassel*, bekend onder anderen door zijn werk getiteld *Code des jurés*, heeft van Z. M. den Koning van Pruissen bij eigenhandigen brief Hoogstdeszelfs dankbetuiging voor de toezending van een exemplaar van genoemd werk ontvangen.

De Antwerpsche beurs-notering van gisteren (4 *Julij*) was als volgt: Belg. 101, 100⅞; O. Metall. [illegible]; Spanje Ardoin 22; Disferd. 9½; Nap. renten 92; [illegible] Sicil. 9[illegible]½; Rom. L. 101; duo Certif. te Antw. 97½; Braz. [illegible] en Rott. ¼ pct. premie.

Heden zijn ons geene Duitsche bladen of berigten geworden. Uit die welke wij gisteren ontvingen en toen daaruit, uit plaatsgebrek, niets konden mededeelen ontleenen wij thans het volgende:

Men meldt uit St. Petersburg van den 21sten Junij, dat keizer *Nikolaas*, den vorigen Zondag, den nieuw benoemden Britschen gezant bij het Russische hof, den heer *Milbank*, een gehoor verleend heeft, waarbij deze zijne geloofsbrieven heeft overhandigd. Daarna had de gezant de eer, aan H. M. de keizerin voorgesteld te worden.

— De graaf *von Münch Bellinghausen*, voorzitter der bondsvergadering, is van zijnen togt naar Karlsruhe te Frankfort teruggekomen.

— De bevolking der stad Napels, welke den 1sten Januarij 1836, 357,283 zielen telde, bedroeg op den 1sten Januarij van dit jaar slechts 351,719, zoodat dezelve binnen den tijd van twaalf maanden eene vermindering van 5564 zielen, voornamelijk ten gevolge der cholera, ondergaan heeft. In datzelfde tijdperk zijn geboren 13,593 kinderen, overleden 19,167 personen, zoodat in genoemd jaar 5574 personen meer overleden dan geboren zijn, waaronder 5297 aan de cholera. Van de overledenen hebben 16 personen den zeldzamen ouderdom van 100 jaren en daarboven bereikt.

— In een berigt uit Weenen van den 24sten Junij wordt van eene ontdekte zamenzwering tegen het leven des Sultans gesproken, die waarschijnlijk geene andere is, dan waarvan wij in ons nommer 156 gewag maakten. Het ontwerp daartoe was reeds te Adrianopel, tijdens het verblijf des Sultans aldaar, uitgelekt, en drie personen uit het gevolg van Z. H. waren aldaar op zijn bevel dadelijk om het leven gebragt; de terugreis van Z. H. geschiedde nu niet over land, maar ter zee, zoodat de Sultan [illegible] dagen vroeger in de hoofdstad [illegible] verwacht had.

— Uit Cairo wordt van [illegible] geschreven: » Gisteren is hier een Arabier uit Yembo met brieven aangekomen die het stilzwijgen des Pachas (*Mehemed*) over den staat van zaken in Arabië ophelderen. De Pacha had met den magtigen bedoeinenstam der Hawazim, die omstreeks 30,000 gewapende koppen telt, een verbond gesloten, ten gevolge waarvan hem sedert eenige jaren de bergpassen Yembo en Medina waren opengesteld. De Pacha wil echter geene vrienden, maar slechts onderdanen hebben, en de eendragt was dus sedert eenigen tijd gestoord. *Mehemed* had eene troepen-afdeeling, uit drie regimenten bestaande (omstreeks 1200 men) onder *Churschid*-Pacha gelast om de Hawazim tot onderwerping te brengen; doch deze laatsten overvielen den genoemden Pacha en

vernietigden en verstrooiden zijne magt. Hij zelf ontkwam met eenige ruiters; maar is nog niet te Medina aangekomen, en men weet niet wat er verder van hem geworden is; bij het vertrek van den arabier waren de Hawazim tegen Medina in aantogt, alwaar *Abbas*-Pacha, *Mehemeds* neef, het bevel voert. Men gelooft niet, dat hij het zal durven wagen om de beduinen in het veld te gemoet te trekken; terwijl deze, aan den anderen kant, ook niet in staat zijn om eene versterkte, door geschut verdedigde stad in te nemen. Maar Medina kan niet lang zonder toevoer uit Egypte blijven en het is nu de vraag of de Pacha, spoedig genoeg troepen en kameelen zal kunnen bijeenbrengen om de stad daarvan te voorzien. De eergierigheid des Pachas de zucht om over geheel Arabië te gebieden, is sedert vele jaren reeds verderfelijk voor hem geweest. De vruchtelooze strijd dien hij voert, heeft reeds vijf legers verslonden, zonder dat *Mehemed* iets gevorderd is, en op dit oogenblik zou hij niet in staat zijn eenen togt naar het binnenland te doen, zoo als die van *Tussan*-Bei in het jaar 1821. — De lage prijs der katoen in Europa heeft zijne geldmiddelen ook zeer doen verachteren en het gebrek aan manschappen gevoelt bij dagelijks meer en meer. In Egypte kan hij geene ligtingen meer doen, als hij dat land wil doen bebouwen, en de troepen uit Syrie zijn niet bestand tegen de vermoeijenissen van eenen Arabischen veldtogt.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — De badensche stenden hebben in hunne zitting van den 22sten Junij ll., eene som van 100,000 fl. toegestaan tot vergrooting van het Akademiegebouw te *Karlsruhe*, alsmede eene andere som van 25000 fl. voor de aankooping van kunstvoorwerpen, bijzonder oudheden. Bij de behandeling van het onderwerp in de stendenkamer, deed de minister von Blittersdorff in het oog vallen, hoe vele kunstvoorwerpen reeds in het bezit van den groothertog waren, die hij, tot aanmoediging van de kunsten, wenschte, dat voor het publiek toegankelijk werden gesteld, waartoe in de eerste plaats een geschikt gebouw behoorde. — Op eene uitnoodiging van Z. M. Koning Lodewijk van *Beijeren*, zal de oostenrijksche Vorst von Metternich waarschijnlijk eerstdaags te *München* een bezoek afleggen, om de in de laatste jaren aldaar tot stand gekomene grootsche werken en kunstschatten in oogenschouw te nemen.

Rusland. — Het openbaar en bijzonder onderwijs blijft steeds een voorwerp van des keizers onafgebroken zorg. Naar vroegere bepalingen zijn de inrigtingen van onderwijs in drie klassen: hoogere, middelbare en lagere verdeeld, in ieder van welke kweekelingen naar de onderscheiden standen in de maatschappij vermogen opgenomen te worden. Daar nu, in strijd met die bepalingen, in onderscheidene bijzondere inrigtingen van onderwijs, kweekelingen uit alle klassen werden opgenomen, en dus, tegen de bedoeling der op dat stuk bestaande verordeningen aan, noodwendig eene vermenging van standen plaats had, zoo heeft de keizer, bij een rescript van den 21sten Mei ll. [illegible] onderwijs von Uwaroff gerigt, daarin voorzien. Dit besluit heeft voornamelijk betrekking op de klasse van lieden die de lijfeigenen uitmaken, gaande men daarbij van het beginsel uit, dat zoo de jongeling uit dien stand, met wetenschappen kennis toegerust wordt, die buiten of boven zijne toekomstige betrekking in de maatschappij liggen, hij zich daardoor slechts ongelukkig kan gevoelen. Geen' der onderscheidene standen zal nu een' hoogeren graad van vorming bekomen dan dien welke met zijne bestemming in de maatschappij strookt en daarmede in eene gepaste verhouding staat. — Sedert kort merkt men in de russische letterkunde op, dat ook vrouwen als schrijfsters optreden, wier voortbrengselen, het zij in gebonden of ongebonden stijl, in *Rusland* algemeene belangstelling wekken.

Italie. — Meermalen heeft men voorbeelden aangehaald van de belangzuchtigheid des vermaarden Paganini's; den hoogschatters van zijn talent moet het derhalve genoegen doen te vernemen, dat door hem op den 9den Junij, te *Turyn*, een groot concert in den schouwburg *Carignan*, ten voordeele der armen, werd gegeven, gelijk men begrijpen kan, onder een' ongeloofiijken toevloed van de liefhebbers der toonkunst.

Engeland. — Dezer dagen is op het Museum van de Oost-Indische kompagnie te *Londen* eene belangrijke verzameling ontvangen van omtrent 7000 oudheidkundige voorwerpen, bijzonder van beeldhouwkunde en penningen, zijnde het een en ander een geschenk van het gouvernement van *Bombay*, voornamelijk door de zorg van den heer Masson bijeengebragt. Gezegde voorwerpen zijn afkomstig uit *Bactrie*, uit het oude *Scythie* en *Indië*, en gevonden onder de fraaije grafsteenen welke in groot getal in de streken aan den voet van den Kaukasus voorkomen, en die voor priesters of heilig geachte personen werden opgerigt. Vele der muntpenningen zijn van goud en voorts van allerlei metaal; de rand- of opschriften zijn zeer leesbaar; men heeft door dezelve een paar in de geschiedenis nog onbekende vorsten van de Bactrische dynastij, van omtrent 150 jaren voor onze tijdrekening, leeren kennen. De munten met de overige reliquiën, in armbanden, zilveren versierselen, enz. bestaande, zijn afzonderlijk in gouden doosjes of kistjes, deze weder in zilveren en eindelijk in houten doozen vervat. In sommige heeft men, op stukjes schors, grieksche en andere legenden gesneden gevonden, welke men gelooft dat ophelderingen over de tijdrekening van de onderscheiden dynastiën dier landstreken kunnen bevatten.

Frankrijk. — Tusschen den geleerde en sterrekundige, Arago, en den heer Dumont d'Urville, welke binnen kort aan boord der *Astrolabe* eene wetenschappelijke reis rondom de wereld gaat ondernemen, is thans een reeds sedert lang bestaan hebbende wrok tot openbare verdeeldheid overgeslagen, welke ten gevolge heeft gehad, dat de eerste zich onttrokken heeft aan het lidmaatschap der commissie van de Akademie van Wetenschappen, aan welke de last werd opgedragen, om de wetenschappelijke instructien voor de *Astrolabe* op te maken. Eerstgemelde had reeds vroeger, in de kamer van afgevaardigden, het belang van gezegde expeditie zoeken te verkleinen, en verklaarde nu in de zitting van gezegde Akademie, van 26 ll., dat hij dienvolgens niet langer lid der commissie kon blijven, vooral niet, sedert de heer Dumont d'Urville op zijne rede in de kamer, een voor hem beleedigend antwoord in een der bladen van *Marseille* had doen plaatsen. De heer Arago wilde de verbittering van den heer Dumont d'Urville aan den spijt toeschrijven, dat deze bij eene vroegere gelegenheid, zijn kandidaatschap voor het lidmaatschap der Akademie had zien mislukken. De laatstgemelde geeft intusschen in het voormeld artikel, geplaatst in den *Garde National* van *Marseille*, met ronde woorden te kennen, dat het juist de kuiperijen van den heer Arago zijn geweest, die hem in 1829 van de Akademie hebben verwijderd gehouden; en beweert hij verder, dat het voor voornoemden geleerde genoeg was, dat hij, Dumont d'Urville, aan het hoofd der expeditie was geplaatst, om de waarde dezer laatste te verkleinen, welke de heer Arago zeker als voor de wetenschappen van veel belang zou hebben opgehemeld, zoo de aanvoerder slechts een zijner gunstelingen ware geweest. Het valt te betreuren dat mannen van naam en verdiensten zich door personelen haat zoo ver laten vervoeren en hun karakter dus openlijk in een nadeelig licht stellen. — In voormelde zitting der Akademie, werd een brief van den minister voor het openbaar onderwijs Salvandy ontvangen, waarin bij het gevoelen der Akademie vraagt over den jongen Vito Mangiamelle (*zie ons No. van 25 Junij*) ten einde te weten, of er iets voor de verdere ontwikkeling van zulk een buitengewoon talent zou te doen zijn. — Den 11den der vorige maand heeft men te *Algagola*, op het eiland *Corsica*, de granietrots doen springen, waarvan een gedeelte moet strekken voor de kolom, welke ten eere van Napoleon in zijne vaderstad *Ajaccio* zal opgerigt worden. De hoogte van dit stuk rots, waaruit de schacht der kolom moet gehouwen worden, bedraagt 40 voeten; het geheel met het standbeeld en het voetstuk zal eene hoogte van 80 voeten bekomen. Op den 25sten ll. zou de eerste grondsteen worden gelegd. — In den *Echo* van *Rouaan* las men dezer dagen dat onlangs een der fraaiste stukken van Raphael aldaar voor 4 à 500 fr. verkocht werd en de tegenwoordige eigenaar er niet minder dan 32,000 fr. voor eischte. Het bestuur des Museums van dit geval kennis bekomen hebbende, was geneigd om over den aankoop in onderhandeling te treden, doch een nader onderzoek haar tot de gedachte gebragt hebbende, dat dit meesterstuk wel tot de schildergalerijen van den staat konde behoord hebben, zoo heeft zij ter terugbekoming van 's lands eigendom de hulp van het regt ingeroepen. Met belangstelling ziet men thans den verderen loop dezer zaak te gemoet, en hetgeen daarbij verder omtrent het lot van dit stuk aan het licht kan komen. — De bekende schrijver van de *Annales des Alde*, welke reeds een derde druk beleven, de heer A. A. Renouard, heeft thans een nieuw werk uitgegeven, 't welk den liefhebbers der bibliographie niet minder welkom zal zijn; te weten de *Annales de l'imprimerie des Estienne*. Hetzelve bevat 1 deel in 8o. en wordt uitgegeven bij J. Renouard te *Parijs*.

KONINGIN *VICTORIA*.

Geene der drie koninginnen die de britsche kroon als eigenmagtige heerscheressen hebben gedragen, heeft zoo vroeg den troon beklommen als dit bij de vierde koningin *Victoria*, het geval is. *Maria Tudor* was reeds 37 jaren oud, toen haar halve broeder *Eduard* stierf en zijn dood haar den weg naar de opperste magt baande. Toen zij, gedurende haar huwelijk met *Philips II*, van Spanje, hetwelk door geene kinderen gezegend werd, stierf, maakte zij plaats voor hare halve zuster *Elisabeth*. Deze had den ouderdom van 25 jaren bereikt toen zij de teugels van het bewind in handen nam, die zij zoo lief kreeg, dat zij er niet toe kon besluiten om dezelve met een echtgenoot te deelen, steeds hare minnaars afwees, ofschoon geenszins ongevoelig voor de liefde, en eindelijk, nadat zij haren waarden vriend *Essex* had laten ombrengen, op den zoon harer medeDingster en haar slagtoffer, *Jacob Stuart*, de regten van den troon moest doen overgaan. — De nanicht van *Jacob*, koningin *Anna*, was, even als *Maria Tudor*, 37 jaren oud, toen zij in 1702, na den dood van haren zwager, prins *Willem van Oranje*, tot koningin werd verheven. Het was te voren bepaald, dat het Hanoversche huis in het vereenigd koningrijk de opperheerschappij zou voeren, doch van de negentien kinderen, die *Anna*, in haar huwelijk met Prins *George* van Denemarken ter wereld bragt, was er niet een in leven, toen zij in 1714 stierf. Welk een zamenloop van omstandigheden was er niet noodig om de thans 18jarige Koningin *Victoria* het schitterende vooruitzigt van Troonopvolgster te geven! *George III*, had niet minder dan veertien kinderen. De Hertog van *Kent*, de vader van *Victoria*, was de vierde zoon. Hoe zou het geweest zijn als de oudste, *George* Prins van Wallis, niet reeds zoo vroeg met zijne gemalin *Caroline* in onmin was geraakt? Dan zoude de Prinses *Charlotte* wel niet de eenige vrucht dier echtvereeniging zijn gebleven; en hoe, als deze schoonharige dochter der eilanden, door millioenen bemind, zoo als *Byron* zegt (*fairhaired daughter of the isles, the love of millions!*) nu reeds twintig jaren in het graf, bij haren dood, het leven aan een erfgenaam des troons gegeven had? Vervolgens moest ons *Victoria* daartoe te verheffen, de tweede zoon, de van *George III*, *Frederik* van York, in kinderlooze echt met *Frederika* van Pruissen leven, — moest *Adelheide* van Meiningen aan zijn broeder *Willem* van Clarence dochter ter

wereld brengen, die slechts dagen of maanden in het leven bleven, - moest *Eduard* van Kent, in zijn 51ste jaar met de weduwe van *Emich Karl* van Leiningen in het huwelijk treden om nog erfgenamen voor den troon te verwekken, - moest *alles* zoo gelukkig afloopen dat in de tiende maand van dit huwelijk de troonsopvolging verzekerd was, - moest eindelijk *Victoria's* vader sterven, eer welligt aan een zoon een geldiger regt op den troon zoude kunnen ten deel vallen. — Thans, nu *Willem IV* zijne loopbaan heeft geëindigd, bestaan de leden van het viervoudig verbond, voor drie vierde gedeelten uit vrouwelijke heerscheressen; thans heeft men eene *Maria da Gloria*, eene *Isabella*, eene *Victoria*, die gezamenlijk 43 levensjaren tellen, terwijl het vierde lid van dat verbond, *Lodewijk Philips*, 64 jaren oud is.

171ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

9de Trekking:	10de Trekking:
N°. 15578 een prijs van 1000 gld.	Geene.
» 7009 » » » 1000 »	
» 18367 » » » 1000 »	
11de Trekking:	12 Trekking:
Geene.	N°. 13166 een prijs van 1000 gld.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (4 *Julij*) waren genoteerd: Werkel. Sch. $2\frac{3}{4}$ pCt. $5\frac{1}{16}$, $\frac{5}{8}$; $\frac{3}{16}$; dito 5 pCt. $99\frac{1}{16}$; Kansb. *f* $22\frac{3}{4}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{7}{8}$; Amort.-Synd. $4\frac{1}{2}$ pCt. 93, $\frac{1}{8}$; Oost-Indie 5 pCt. $97\frac{5}{8}$; Ard. 85 £ $21\frac{13}{16}$, $22\frac{1}{16}$; dito Coup. Mei $28\frac{1}{2}$; Met. 5 pCt. $99\frac{1}{2}$; Columb. $17\frac{3}{4}$, 17; Per. $15\frac{1}{2}$, 16, 15, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$.

Verkoop van eenen Steenen Koren-Wind-Molen.

De Notaris Mr. H. VAN SWIETEN, residerende te Steenbergen, zal aldaar, op den 18. Julij 1837, provisioneel, en op den 1. Augustus daaraanvolgende, definitief, presenteren te Verkoopen, om dadelijk te kunnen aanvaarden:

Een kapitale STEENEN KOREN-WIND-MOLEN, met deszelfs staande en gaande WERKEN, en aldaar bijgelegen kapitale en spacieuse MOLENAARS-HUIZING, ERVE en MOESTUINEN, genaamd: *de Heensche Molen*, zeer voordeelig staande en gelegen, zoo als alomme bekend is, in de gemeente Nieuw-Vossemeer (Noord-Braband) aan de grens van die van Steenbergen, nabij het Heensche-dorp; in gebruik en toebehoorende aan den Molenaar JOH'. DE BRUYN.

Een gedeelte van den koopprijs kan, de kooper dit verkiezende, tegen een' betamelijken intrest, op het verkochte gevestigd blijven.

Nadere informatien zijn te bekomen ten kantore van den Notaris Mr. H. VAN SWIETEN voornoemd.

*** Men zal op Vrijdag den 7den Julij eerstkomende des voormiddags ten 10 ure, ten huize van CHRISTOFFEL STOFFELEN te *Steenbergen* ten overstaan van JACOBUS THEODORUS VAN RHIJN, Notaris residerende te *'s Gravenhage*, als daartoe door de Regtbank van Eersten Aanleg te *Utrecht* benoemd, met inachtneming van geregtelijke verordeningen, finaal Verkoopen:

Eene kapitale HOFSTEDE, genaamd *Geersbergen*, met de daarbij behoorende getimmerten, alsmede onderscheidene pardtijen goed en weltoegemaakt WEI- en BOUWLAND, te zamen ongeveer 28 bunders, staande en gelegen in den polder *Het oude Land*, gemeente *Steenbergen*; voorts nog onderscheidene perceelen BOUW- en WEILANDEN mitsgaders SCHAARBOSSCHEN, gelegen zoo in gemelden polder als in den polder van *Kruisland*, het *Westland* en *Westverdronkenland*, gemeente *Steenbergen*, zoo als dit alles breeder bij biljetten is omschreven.

Nadere onderrigting te bekomen ten kantore van Bovengemelden Notaris J. J. T. VAN RHIJN te *'s Gravenhage* en Mr. C. S. WIJNMALEN te *Steenbergen*. Zullende aldaar vier dagen bevorens de veil-konditien ter lezing liggen.

*** Bij W. P. van STOCKUM, Boekverkooper te *'s Gravenhage*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

I. DE NEVEN, *Oorspronkelijk* Blijspel in Verzen. *f* -90.
II. TEN KATE, Gedichten . . . . *f* 1,50.
III. SCHEEL, iets over den in de Geneeskunde gebruikelijken Bloedzuigen. . . . . *f* -75.
IV. L'EDUCATION par l'amitié . . . . . . *f* -60.
V. SOUVENIR, *mélanges historiques et romantiques*, par l'auteur de l'Education par l'amitié, la Violette, mes Loisirs etc. . . . . *f* 0,75.
VI. LISTE ALPHABETIQUE des Noms Substantifs indiquant les Genres . . . .

VOOR BIJBELVRIENDEN.

Te *'s Gravenhage*, bij A. KLOOTS, wordt MAANDELIJKS, à 46 Cents, uitgegeven, en is ook bij BROESE & COMP., te *Breda*, te bekomen:

AANLEIDING TOT GODSDIENSTIGE OVERDENKINGEN OP IEDEREN DAG DES JAARS,

DOOR

C. van Spall,

onder medewerking van eenige Godsdienstvrienden.

» Om het Bijbellezen," zeggen wij met de woorden van eenen Recensent, » regt te bevorderen en te doen strekken tot heiliging des harten en de regte opvatting van verschillende Bijbelsche uitspraken, moet dit Dagschrift dienen.

» Een voortreffelijk Godgeleerde zegt van dit werkje, dat » het *levendig*, *beknopt* en *onderhoudend* geschreven is; iedere » overdenking besluit slechts eenhalve bladzijde, schoon zeer » compres en op fraai papier gedrukt; en hierom juist vonden » wij dit werkje te gepaster voor *algemeen* gebruik."

Het gebruik dat dan ook van dit Dagschrift onder hoogere en middelbare standen gemaakt wordt, heeft onze verwachting overtroffen, en genoodzaakt zijnde den eersten halven jaargang van hetzelve te herdrukken, wordt de gelegenheid, om, *voor zoo ver dit voor den geheelen jaargang niet reeds is geschied*, zich alsnog van 1ⁿ Julij af op dit werkje te abonneren, op nieuw opengesteld.

DEPOT VAN SCHUBERTH & NIEMEYER'S STALEN PENNEN,

BIJ BROESE & COMP., te *Breda*.

Deze STALEN PENNEN zijn van eene nieuw uitgevondene Compositie, zoowel met breede en middelslag, als met fijne en extra fijne punten.

N°. 0. COPYING PENS, *Kopieer-pennen*, de goedkoopste van alle gewone Stalen Pennen.

12 Stuks op eene Kaart kosten met Steel slechts *f*: 25 C.

Zijn zeer duurzaam, echter wegens derzelver mindere Buigzaamheid slechts Middelslag Arbeidspennen.

N°. 1. CALLIGRAPHIE STEEL PENS, *Stalen Schrijfpennen met fijne punten*.

N°. 2. CALLIGRAPHIE STEEL PENS, *met breede punten*.

N°. 3. CALLIGRAPHIE SILVER STEEL PENS, *zilverwit*.

Bovenstaande drie soorten zijn, als uit op Schoonschrijven gezien wordt, tot vlug schrijven op vast papier bijzonder geschikt.

12 Stuks op eene Kaart met zwarte Penne-Steel N°. 1 en 3 *f*: 50 C. N°. 2 *f*: 40 C.

N°. 4. BEST CALLIGRAPHIE PENS, *uitgekozen*, met geplateerde Penne-Steelen.

12 Stuks op eene Kaart met Steel *f*: 60 C.

N°. 5. LADIES' STEEL PENS, *Pennen voor Dames*.

Deze soort onderscheidt zich door Buigzaamheid en fijnen Arbeid; op fijn Postpapier maakt dezelve eenen zuiveren Haarstreep, zoowel als Grondstreep, en is voornamelijk tot de fijne Schrift geschikt.

12 Stuks op eene Kaart met Steel *f*: 50 C.

N°. 6. BEST LADIES' STEEL PENS, *met geslepene punten*.

Stuk voor Stuk geapprobeerd, zijn uitmuntende Pennen, niet alleen tot Schoonschrijven, maar ook tot Teekenen geschikt.

12 Stuks op eene Kaart met Steel *f* 80 C.

N°. 7. SUPERFINE LORDS' STEEL PENS, *voor Heeren*, *bronceert* - en

N°. 8. SUPERFINE LORD SILVER STEELPENS, *zilverwit*, Beide soorten Stuk voor Stuk geapprobeerd en fijn geslepen punten,

overtreffen aan Buigzaamheid en gewone ganzenpennen; zij geven den fijnsten Haar- en den sterksten Grondstreep, en . . . . . . een regt eigenlijk . . . .

12 Stuks op eene Kaart kosten met geplateerde Steel *f*: 80 C.

Voor Scholen zoowel als voor Kantoren is het onmisbaar . . . maaktere Pen te leveren.

Hetzelfde past ook op de bovenstaande;

N°. 9. KEIZER-PENNEN, *met den geslepene middelslag Punten*.

Stuk voor Stuk geapprobeerd.

Deze uitmuntende Pen is . . . maaktste, welke tot nu toe is uitgevonden. Benevens derzelver wedergalooze Buigzaamheid en Vrijheid, munt zij voornamelijk daardoor boven alle andere Soorten uit, dat zij . . . Soorten van Papier met het grootste gemak wegglijdt.

12 Stuks op eene Kaart kosten met geplateerde Steel *f* 1 20 C.

N°. 10. NAPOLEON'S PENS, *Reuzen-Pennen*,

zijn voor het groote Handschrift op . . . berekend. Dezelve zijn . . . Papier . . . aan alle andere Soorten, en . . . op Kantoren tot de Overschriften in de Handelsboeken.

6 Stuks op eene Kaart met Steel *f* 1 40 C.

N°. 11. . . . PENNEN, *met fijn geslepene Punten*,

zijn zonder . . . Architecten, . . . Kaarten-teekenaars . . .

12 Stuks op eene Kaart met Steel *f* 1,20 C.

PENNE-STEELEN, van Mahoniehout per Dozijn, . . . *f*: 60 C.

dito geplateerd . . . 80 C.

INKT-POEDER voor Stalen Pennen . . . zwart, per . . . 40 C.

Te Breda, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.